

nepristojne reči

eva lipska

*

Nije ga briga što je sav nikakav
kad je srećan.
Nije ga briga što liči na zvečku?
Bebe zabavlja.
Čitaocu sigurno ima
mnogo više nego što ima.
Voli da čuje svoje poeme.
Golicaju mu uši.
Idu sa njim u krevet
kao prva bračna noć.
I čim se probudi i otvori oči
poziv ga poziva:
hop hop
hop hop

Samo Bog
sa kojim je poredio svoj talenat
mirno reče:
e pa to — ne može

*

Nisam postao istaknuta ličnost.
Nisam otkrio nijedan kontinent.
Nisam napisao delo
koje bi uzdrmalo svet.
Čak ni za veliki zločin nisam
smogao snage.
Nisam spalio ničiju kuću
(u meni je kuća sagorela).

Nikome nisam bio primer.
Ni loš. Ni dobar.
Nesposoban sam za ljubav
i za mržnju.
S manjkom karaktera
zakačenim o rever.
Osuden na prosečnost
ravnodušno umirem.

Muva
koja me već satima
tupo gleda
sigurno je moj
alter ego.

DIKTAT

Diktat.
Samo nemojte da pravite greške.
Narod
ne pište otvorenom ruljom.
Treba da znate
kad da zatvorite a kad da otvorite
usta.
Da čutite
ali malim ili velikim slovom?
Izmenjajte se
ali ne po padežima.
Pazite
da ljubav ne napišete odvojeno
kao šumska jagoda ili nešto drugo.
Oprezno
posle izvesnih datuma staviti tačku.
Posle drugih
minut čutanja.
Pazite
da život ne napišete skraćenicama.
Vodite računa
da ne napravite grešku kod smrti.
Treba umreti
pravopisno.

DOM SPOKOJNE MLADOSTI

Tamo gde se iznajmljuje bunt
radi menza.

Jezersko crno vino
teče pod prozorom.

Ugrožavajući istoriju
možeš da plivaš u njemu.

Svi poklici hura,
ovde nisu u znak pobede.

Najpopularniji je
nacionalni gambit.

Po kockarnicama
dobijaju se veliki gubici.

Poneko skuplja borovnice
kao i sudske dokaze.

Pod jedrima posteljine
otploviće u san.

Drugi tupo bulje u vrata
kao da će se na njima pojavit
izbavljenje.

Onima što im je glava puna
misli o zemlji
kao da gori pod nogama.

Dom spokojne mladosti
siv je kao golub.

POSLEDNJE REČI

Možda je bolje
što nismo stigli
jedno drugom da kažemo
te poslednje reči.

Poslednje reči
mogle bi da nas prevare.

Odveć neposredno
da dotaknu temu.

Neoprezno
mogu da se očešaju
o buduće vreme.

Prerano da sahrane
nešto u nama.

Mogle bi da nemaju
šta da kažu.

Mogle bi da govore
previše.

Da nam kažu
više nego sve

K'o aktivni vulkan
pod nebom od tvida.

Možda je bolje
što nismo stigli
jedno drugom da kažemo
te poslednje reči.

U poslednjim rečima
zarobljen je gluhan.

PORUKA

Piši tako da siromah
misli da je to novac.

A oni koji umiru:
da je to rodenje.

NERVOZA

Misli su ono
što posle dva sata po ponoći
objija vrata našeg mozga.
Dobija napad kašlja
epilepsije.
Davi se u strahu preko guše.
Puca oštrim mecima ideja.

(Tableta ataraksa)

Misli su ono
što u nama kida utrobu
nemira. Trza nas
kao bljuvanje.

(Tableta librijuma)

Misli su ono
što spaljuje za sobom mostove
preko kojih mora da se vrati.

(Tableta adumbrana)

U zoru
potežemo sekiru sna.
Otkidamo glavu mislima.
Ostalo se trza krilima
trza krilima —

Uspavljujemo se s krikom.

SVUDA GA VIDIM

Mogu da rodim dete. Ali
šta da mu počažem osim
— autoputa
koji juri užasnom brzinom
— vodopada
zaustavljenog u skoku
— slajdova
ravnodušnih na sve.

Kako da mu objasnim
— da su samo popodneva
srečna
— da je čutanje
najtačniji odgovor
— da se u istorijskim zimama
ukapuju živi junaci.
Kako da mu objasnim
da se mi
dvadesetčetvorogodišnjaci
pušteni iz jaslica na kaučiju
iz vrtića još uvek neispisani
već nalazimo u staraćkom
domu. Gubimo ravnotežu
u pustom prostoru.

Moje dete
moglo bi da se rodi u mundiru
umesto linije života sa linijom
vatre na dlanu
pod šlemom a ne pod srećnom
zvezdom.

Moglo bi da izgubi slobodu
koju nije ni imalo.
Ali isto tako
moglo bi da se nade pod zaštitom
kao orhideja ili klausijev prostrel
ili runolist koji nebeskim splavom
plovi.

Mog deteta nema. Ali
čujem njegov smeh i vidim
ga švuda.
Vidim kako se spušta niz gelender
od stepenica koje su već odavno
sišle sa sebe.

2.

Moje dete lebdi u nebesima.
Moje dete mi je u mislima.
Moje dete je progonjeno.
Neprestano ga prizivaju na svet.

Moje dete je progonjeno.
Poternicama neprestano na svet
prizivano.
Policijskim psima.
Preko statističkog zavoda.
Rukavicama kupljenim
na rasprodaji.

Moje dete na zemlji već čekaju
godine moga deteta.

A nebesa se povijaju
pod teretom ribizli.

SVE JE NEIZVESNO

Možeš da postaneš ludak.
Ludačku valutu možeš da
promeniš za genijalnost.

Sve je neizvesno.

Od deset svedoka
prisutnih u sali
jedanaesti će dati iskaz
da si kriv.

U aktovki mogu da ti donesu narod.
Možeš da ga zavoliš iz straha
ili iz ljubavi.

Možeš da gajiš povrće
koje će te otrovati.

Tvoja kolekcija oružja
može da te strelja.

Sutra može da bude srećan dan
mada je utorak.

Sve je neizvesno.

Čak ni rak mojih tkiva
nije siguran u sutra.

NEPRISTOJNE REČI

Ja
roden u laboratoriji
iz osnove siroče
izjavljujem
da je moja sestra
rodena u spavaćoj sobi XX veka
izgubila moju mehaničku lutku
koja mi je zamenjivala
andela.

Ja
Eksperiment
Konačno Uspela Proba
pričekivan na fudbalskim
stadionima
kolektivno dete medicine
s omicom nežnosti o vratu
molim poštenog nalazača
da mi vrati lutku
koju ne može da mi zameni
andeo.

Lutkini osobeni znaci:
izgovara dve nepristojne reči
mama tata.

S poljskog: Sladana Janković
Gžegoz Latušinski